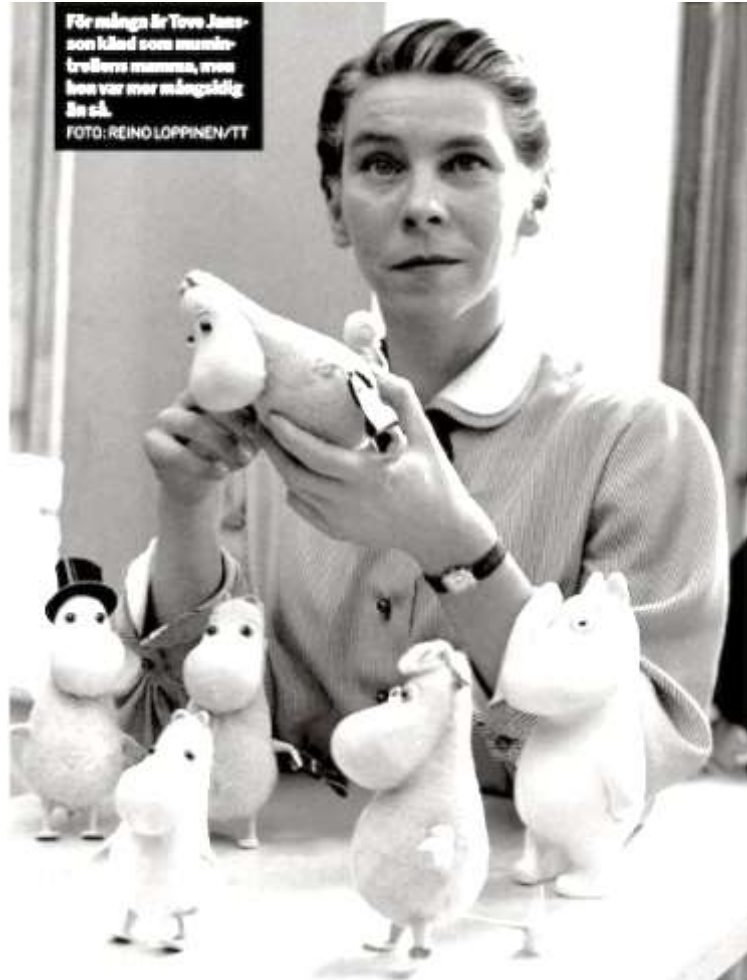

I kaminvärmens. Skiss för "Trollvinter" som gavs ut 1957.

FOTO: TAMMERFORS KONSTMUSEUM

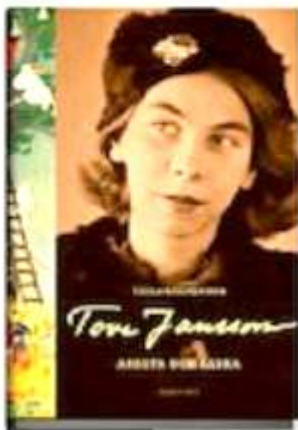
"Arbeta och älska" löd **Tove Janssons** valspråk. Ordningen var självklar: arbetet kom först, kärleken sedan. I år är det 100 år sedan hon föddes.

BIOGRAFI

Tuula Karjalainen

Tove Jansson.
Arbeta och älska
Norstedts förlag

Mycket mer än Mumin

Tuula Karjalainen
Tove Jansson. Arbeta och älska
Norstedts förlag

I år är det hundra år sedan Tove Jansson föddes. Många verk har redan skrivits om henne och de muminroll hon skapade. Ofta nämnd i samma andetag som Astrid Lindgren, t ex i Margareta Strömstedts memoarer. Litteraturvetaren Boel Westin har beskrivit henne genom Mumindalens alla gestalter och teologen Barbro Gustavsson tolkade Tove Janssons vuxenlitteratur i ljuset av hennes homosexualitet.

Fyllt av bilder

Tuula Karjalainens bok "Arbeta och älska" är mer att se som en allomfattande biografi där författaren söker närma sig Tove Jansson genom hennes familj, relationer, brev, konst, böcker och vänners kommentarer. Titeln har Tuula Karjalainen hämtat från ett ex libris Tove skapade 1947 "Labora et amore".

Tove Janssons liv bestod verkligen av hårt arbete och mödosam kärlek. I flera kärleksrelationer fick Tove Jansson till sist se sig bortvald. Det var först i mötet med Tuulikki Pietilä hon fann sin livskamrat. Arbetet var också en kärlek till konsten.

Tove Jansson föddes i en konstnärlig familj. Lika mycket som hon

stod mamman, Ham, nära var hon i ständig konflikt med pappan, Faffan. Ett mönster man kan se i den senare muminboken "Pappan och havet".

Tuula Karjalainen lyfter Tove Janssons konstnärskap under 30- och 40-talet för den läsare som alltför generellt förknippar henne med mumintrollen. Boken är fylld av färgbilder av hennes innehållsrika emotionellt laddade målningar och porträtt.

Mumintrollen kom till under vinterkriget och fortsättningskriget. Kanske, menar författaren, som en längtan efter en lugn och trygg plats i en kaotisk tillvaro.

I allt skapande

Senare med 70-talets kulturella vänstervindar var det just denna kritik hon fick utstå för böckerna om mumintrollen, vilket hon dock tog med ro. Tove Jansson gjorde ett tydligt ställningstagande mot krig och hetsande patriotism, ibland med personliga risker.

I muminvärlden återfinns Tove Janssons liv och relationer. Till och med Mumindalens arkitektur går att hitta bland barndomens hus. Det var först på 50-talet Tove fick ett internationellt genombrott med sina muminböcker för att sedan på 60-talet ta farväl av dem med de kanske tre bästa: "Det osynliga barnet", "Pappan och havet" och "Sent i november". Muminböckerna fann då också sin vuxna publik.

Med Mumin tappade Tove Jansson kontakten med bildkonsten. Hon blev alltför associerad med dessa böcker och hittade aldrig riktigt tillbaka till måleriet.

Tuula Karjalainen lyfter fram Tove Jansson som en i allt skapande människa med en enorm bredd, skörhet och en lika stor slagfärdighet. Väl sammanhållet med en bra balans mellan kronologi och teman.

Jakob Carlander
25 jan 2014

Tove Marika Jansson (1914–2001)

◆ **Född:** 9 augusti 1914 i Helsingfors.

◆ **Familj:** Pappa Viktor Jansson, mamma Signe Hammarsten-Jansson, bröderna Per-Olof och Lars. Levde tillsammans med illustratören och professorn Tuulikki Pietilä från 1955.

◆ **Bakgrund:** Debuterade som författare 1933 med "Sara och Pelle och Neckens bläckfiskar" under pseudonymen Vera Hajj. Arbetade som illustratör och tecknare, bland annat i tidskriften Garm, där hon publicerade modiga och

starkt kritiska satirteckningar med udden riktad mot Finlands samarbete med Tyskland under kriget. 1945 kom den första boken om mumintrollen - "Små-trollen och den stora översvämningen". Hon skrev också böcker för vuxna; bland annat "Resor med lätt bagage" och "Rent spel". Barndomsmiljön skildrade hon i "Bildhuggarens dotter";

I år skulle Tove Jansson ha fyllt 100 år. FOTO: TT

◆ **Muminvärlden:** Beskrivs i nio prosaböcker, tre bilderböcker samt den tecknade serie som Tove Jansson skapade och som hennes bror Lars senare tog över.

◆ **Firas:** Bland annat med en stor utställning på Ateneum i Helsingfors som Tuula Karjalainen har kurerat. Den in-
vigs 14 mars.

Marknadsgeneral blev Årets Hannäsbo

Corren 2014-07-03

NT 2014-07-01
HANNÄS

Leif Hjalmarsson, ägare till möbel- och prylmarknaden i Hannäs, blev Årets Hannäsbo, vilket uppmärksammades i samband Landsbygdens dag i Kvarnvik, den gångna helgen.

Årets Hannäsbo, Leif Hjalmarsson

Leif utsågs till Årets Hannäsbo

HANNÄS

Leif Hjalmarsson, innehavare av möbel- och prylmarknaden i Kvarnvik, har tilldelats utmärkelsen Årets Hannäsbo.

Han tilldelades utmärkelsen eftersom hans marknad är efter år har lockat besökare till bygden, och därmed satt Hannäs på kartan.

– Det känns väldigt hedrande att bli uppmärksammas på det här sättet, säger Leif Hjalmarsson, som drog igång verksamheten 2001.

Genom årens lopp har rörelsen stadigt ökat och tusentals besökare kan räknas in under en säsong, som sträcker sig från april till och med november.

Det handlar ett slags folknöje, där prylar, som andra har gjort sig av med får nya ägare och återanvänds. Med andra ord lite av ett miljöprojekt.

– Flest besökare har vi i juli, säger Leif Hjalmarsson som är född och uppvuxen i Hannäs, men som flyttade till Åtvidaberg där han bodde i flera decennier. För fem år sedan återkom han emellertid till Hannäs, som nu hedrar honom med utmärkelsen med beslutsmotiveringen "för att han med sin möbel- och prylmarknad, år efter år lockat mängder av besökare till bygden och därmed satt Hannäs på kartan".

Marknaden har Leif Hjalmarsson drivit i 13 år. Utmärkelsen delades ut på Landsbygdens dag i Kvarnvik nu i lördags. Årets Hannäsbo utsågs i år för tolfte gången.

Bo Cederqvist

Söker svar på många SD-röster i Hannäs

2014-09-15

ÅTVIDABERG

I Hannäs röstade nästan var fjärde väljare på Sverigedemokraterna i riksdagsvalet.

Vindlande småvägar. Skog som skiftar i höst. Sjöar som glittrar av solen och en skylt som välkomnar till Hannäs.

Vi befinner oss två och en halv mil öster om Åtvidaberg. Vid den vackra vita kyrkan möter vi Astrid-Marie Jonsson, Centerpartist, Hannäsbo och lanthandlare.

– Det känns klivet idag, säger hon.

Tillfreds över att C inte tappat mandat i fullmäktige, men bekymrad över SD:s framgång i Hannäs (24 procent i riksdagsvalet och 15,2 till fullmäktige).

– Jag anade det redan i EU-valet, men trodde inte att det skulle bli så här mycket.

Hon söker svar. Trevar mellan missnöje, vaga kunskaper om vad SD står för och väljare som känner sig svikna.

– Historiskt sett så har vi haft lite mer att kämpa för härute. Centern har varit det enda parti som lyssnat, men nu kanske vi har slagit oss till ro. Folk här behöver se mer vad vi gör.

Kan invandringfrågan ha avgjort?

– Tveksamt. Jag upplever inte oss som invandringsfientliga här. Kanske att en del av yngre krafterna haft det som skäl.

Några invandrade finns inte i Hannäs, såvitt Astrid-Marie Jonsson vet. Annat än sommarturisterna från Holland.

Missnöje. Astrid-Marie Jonsson (C) och hannäsbo tror att en del av SD:s framgångar i Hannäs beror på missnöje.

Besvikna. Emelie Ekström och Emma Pettersson som jobbar i Sjöberga lanthandel i Kvarnvik röstade inte SD och är förvånade över den höga andel SD-röster i Hannäs.

Stallet. Börje Carlsson från Skickerum, utanför Åtvidabergs kommun tror att asylboendet på Stallet kan ha påverkat en del väljare att rösta SD. Självt tycker han att invandrare gör nytta i Sverige, framförallt på arbetsmarknaden. Bilder: Lotta Willsäter

– Vi har försökt med Migrationsverket att få hit ensamkommande, men de nappade inte.

En relativt sett stor andel äldre invånare i Hannäs kan förklara en del av SD-rösterna. Generellt sett lägre inkomster än snittet i kommunen ger lägre pensioner. Astrid-Marie Jonsson tror att SD:s tagit röster med löftet att höja pensionerna.

Så ger hon sig iväg till utskottsmöte i Åtvidaberg. Corren åker mot Kvarnvik för att söka någon mer som kan förklara de många SD-rösterna. Men det är glest med människor. En kille på motorcykel säger att han inte röstade alls. Personalen i lanthandeln att de inte röstat på SD.

Bertil Jonsson (SD) kom in i fullmäktige på SD:s hittills enda mandat vid förra valet. Nu får han sällskap i fullmäktige av fyra partivänner. Han är liksom Astrid-Marie förvånad över de höga SD-siffrorna i Hannäs.

– Vi ligger högt i Eksätter också med 23 procent. Där tror jag det beror på att vi inte ville lägga ner Långbrottskolan. Men för Hannäs har jag ingen analys. Vi har väl lyckats få ut vår politik där.

Tror du att det är SD:s huvudfråga om invandringen som avgjort och att Hannäsbor i högre grad än andra är emot invandring?

– Nja, jag tror inte att de är invandringsvänliga, säger Jonsson och skiljer på invandrare och flyktingar:

– De är nog mer flyktingvänliga och vill hjälpa flyktingarna i flyktingläger istället för att ta hit dem. Vi har släppt invandringen hit för långt, säger Bertil Jonsson.

Inne i Åtvidaberg sitter den politiska ledningsgruppen med S+M-ordförandena samlad under måndagen. Mellan budgetarbete dryftas valresultat.

– Vi är överraskade över SD:s siffror i Åtvidaberg, säger Thomas Lidberg (S).

Han håller fast vid valnattens besked om att Socialdemokraterna ser sig om efter en bred majoritetslösning, och att SD är utesluten som samarbetspart.

I veckan väntas besked från S och M om eventuellt fortsatt samarbete.

Lotta Willsäter

Spöket växer med avståndet

2014-09-17

Ordet fritt

I Hannäs valdistrikt (Åtvidabergs kommun) erhöll de invandrarkritiska Sverigedemokraterna 24 procent av rösterna, en ökning från förra valet med 17 procent, uppenbarligen via överlöpare från Centern och Moderaterna.

Detta resultat stöder den teori som säger att ju mindre man har kontakt med en viss företeelse, desto bestämdare är åsikterna (om denna). Förutom ett fåtal stugägande holländare verkar Hannäsområdet aldrig ha hyst några så kallade invandrare.

Spöket tycks alltså växa med avståndet.

I mera befolkade områden brukar förhållandet vara det omvända. Där kan din bästa och mest omtänksamma vän heta Goitom eller Amin.

Orvar

Att Jimmie Åkesson fick anledning att jubla är inte så konstigt, påpekar skribenten.

Bild: Lars Pehrson / SvD / TT

Inga spöken men sanningar i Hannäs

2014-09-20

Ordet fritt Svar på "Spöket växer med avståndet", 17/9.

Visst kan man kunna ondgöra sig över Hannäsinvånarnas röster på SD i valet 2014. Å andra sidan har 13 procent av befolkningen dragit samma slutsats och därmed utgör knappast 80 SD-väljare i Hannäs något unikt!

Föga troligt att dessa 80 anhängare är rasister och om så vore, finns sannolikt motsvarande åsiktsjämlingar i de andra partierna? Ja, frågan låter sig ej lätt besvaras men signaturen Orvar som tidigare uttryckt åsikt om Hannäs SD-väljare under Ordet fritt, bör kanske sätta sig på "kammaren" och fundera.

Kan det vara så att det SD beskriver kring den stora flyktingkaran utgör ett problem som ingen vill ta i, ty risken att numera bli kallad för rasist är påtaglig, så fort man yppar ett ord om kostnader eller kulturella störningar. Många kommuner har svårt att omhänderta flyktingar på ett bra sätt och är delvis oförberedda på tillströmningen.

Andra ondgör sig över barnböcker, till exempel när Pippi vistas bland palmladsläktande svarthyade barn eller när små runda svarta bakverk med kokosflingor benämns på fel sätt.

SD-röstande Hannäsbor bryr sig sannolikt inte om hudfärg, kön eller sort, utan tänker i stället stort, det vill säga hur löser man problemen för de som bor i vårt avlånga land, de unga, de arbetssökande, de gamla och de sjuka? När man är klarsynt finns inga spöken men ibland obehagliga sanningar!

Det kanske förhåller sig så att de SD-röstande Hannäsborna tänkte just på avståndet mellan ord och handling och på vilket sätt man får bäst valuta för biståndet, vilket kan ses som en omtanke för både dig Orvar som för de som kommit hit till vårt underbara Sverige. I en demokrati bör man ändå lyssna på vad 780 000 röster har att säga! Det kanske är trångsyntheten som är ditt spöke Orvar?

Molnfri höjd

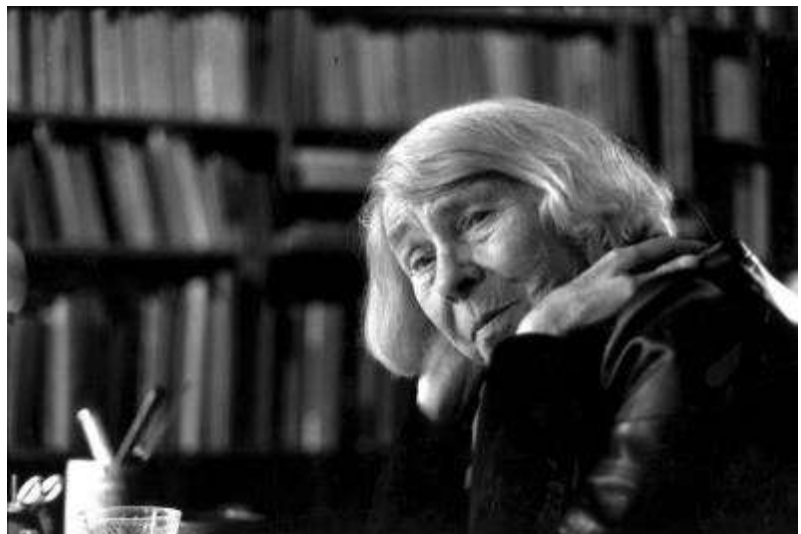
Läsarkommentarer: Inga spöken men sanningar i Hannäs

Lars Andersson 2014-09-20

Sveriges invandringspolitik är extrem och förödande för välfärden. Folket har obefintliga kunskaper om invandring och konsekvenser. Dansk media har utnämnt Svenska journalister till västvärldens. Absolut sämsta. Om jag lägger ut fakta om invandring här så raderas mitt inlägg direkt. På vilken sida står journalisterna Folkets eller statens. Studera Danskarnas invandringspolitik och varför man ytterligare ska begränsa invandringen.

Tove Janssons brev visar på livets rikedom

2014-11-01

Tove Jansson (1914–2001). Finlandssvensk författare, illustratör och konstnär mest känd för sina böcker om muminrollen. Bild: Dan Hansson/TT

Bok Brev från Tove Jansson

Urval och kommentarer: Boel Westin och Helen Svensson
Norstedts förlag

Internetvärlden ger och internetvärlden tar. En genre inom litteraturen som för alltid tycks ha gått förlorad är breven. Korrespondens mellan två människor, som berikar inte bara dem utan även läsare långt senare i tiden.

Tove Jansson var en minst sagt flitig brevskrivare. Enbart de brev hon besvarade till okända beundrare beräknas uppgå till nästan 100 000. Då kvarstår alla de brev Tove Jansson skrev till den nära vänskretsen, familjen och älskade.

Boel Westin och Helen Svensson har samlat ett antal sådana brev i en unik utgåva på Norstedts förlag. Det är brev till föräldrar, vänner, kolleger, förläggare och människor som hon älskade med en romantisk kärlek.

Till att börja med kände jag mig lite blyg inför detta läsande av en annan persons privata korrespondens. Men snart försjönk jag i texten som vore detta en roman eller poesi. Tove Jansson författade med en glöd och intensitet också då hon skrev brev. För det mesta kretsar hennes brev kring två teman: kärlek och arbete. Mycket har jag läst av och om Tove Jansson. Men först nu inser jag vilken rik och hel människa hon var.

Bland adressaterna är det särskilt tre personer, tre kvinnor och tre kärlekar, som jag fäster mig vid. Det är breven till modern Signe Hammarsten Jansson, i breven mest kallad Ham eller Hamslan, samt Vivica Bandler och Tuulikki Pietilä.

Med Vivica Bandler upptäckte Tove Jansson sin erotiska kärlek till kvinnan. Deras relation gick under täcknamnet Tofslan och Vifslan. Vivica var gift med en man och inte riktigt beredd att bryta upp från den relationen. Med en lika hetsig som tragisk ton skriver Tove: "Vänta kan jag, nu vet jag det. Hur länge som helst, bara du tar mig i famn när tiden är slut".

I början av 60-talet blir de passionerade breven mer vänskapliga och formella. Tove Jansson hade då redan träffat den som blev hennes stora kärlek, Tuulikki Pietilä. Livskamraten som är förebilden till Too-ticki i Mumindalen. Till henne är breven trygga och tillitsfulla. Med Tuulikki finner Tove Jansson någon att leva sitt liv inför och saknar varje stund hon inte gör det. Allt vill hon dela: "Vi tyckte så synd om dig som inte fick se den här härligheten – men vi får nog ännu bättre och större stormar på den här ön ska du se!".

I breven till sin nära omgivning visar Tove Jansson på livets rikedom. Hon är ett med allt. Ett med sina relationer, ett med naturen, med familjen, vännerna, med konsten och naturligtvis också ett med sina mumintroll.

Jakob Carlander

Ville rädda musslor – hade ihjäl dem

2014-10-31

Falerum Först erbjöd sig Tekniska verken att stötta projektet "Målarmusslans återkomst". Sedan råkade bolaget ha ihjäl både musslor och hundratals med öringar i ett vattendrag i Falerum.

Incidenten beskrivs i ett styrelseprotokoll från det kommunala bolaget i början av oktober. Inledningsvis slår man fast att inget sakligt fel tycks ha begåtts. *Så här ser målarmusslan ut. Bild: Daniel Bennelid*

Det var när ett vattendrag i Storån i Falerum av misstag torrlades som de allvarliga konsekvenserna syntes: "Öringar och målarmusslor, båda arter med högt skyddsvärde, har dött", står det i protokollet.

– Det var boende i Falerum som såg döda öringar som antagligen dött av syrebrist. Det var säkert några hundratals som strök med, men det var ingen massdöd, säger Per-Erik Larsson, länsfiskekonsulent på Länsstyrelsen i Östergötland.

Enligt myndigheten hyser vattendraget vid Storån i Falerum "troligen ett av Sveriges mest livskraftiga bestånd med tjockskalig målarmussla". Också musslorna i vattendraget for illa av torrläggningen, även om skadan inte blev lika stor.

– Det finns förhållandevis mycket musslor kvar vid liv. Men det är ingen som har räknat dem innan, säger Per-Erik Larsson.

Så här resonerar bolagsstyrelsen om de döda musslorna: "Det är extra olyckligt eftersom länsstyrelsen just nu håller på med ett projekt för att rädda målarmusslan på denna sträcka."

Klas Gustafsson, vice vd på Tekniska verken, kommenterar det inträffade:

– Det har varit torrt i naturen och regnat lite. Den här åsträckningen ligger nedströms en sjö och där följer vi inte vattennivåerna. Det är oerhört tråkigt och olyckligt.

Under våren försökte Tekniska verken bidra med pengar till projektet. Men eftersom det är EU-finansierat har det ännu inte gått att lösa.

Målarmusslans återkomst kallas för "ett av Sveriges genom tiderna största vattenvårdande projekt" och har en budget på totalt 50 miljoner kronor. Syftet är att rädda musslan och förbättra vattenkvaliteten i tolv år i södra Sverige.

Projektet är ett samarbete mellan länsstyrelserna i Östergötland, Skåne, Blekinge, Jönköping och Södermanland samt Karlstad universitet.

Tekniska verken och länsstyrelsen hjälps nu åt att hantera situationen och förhindra att någonting liknande händer igen.

Carolina Häggkvist

Så många musslor dog

2014-11-05

FALERUM

Tekniska verken har nu utrett hur många musslor som dog vid torrläggningen av vattendraget i Storån. Svaret är en. Och den kan ha dött av "naturliga orsaker".

Det var i fredags som Corren berättade att det kommunala bolaget Tekniska verket av misstag hade råkat torrlägga ett vattendrag med skyddsvärda arter i Falerum.

Några hundratal öringar och ett okänt antal målarmusslor "strök med", berättade Per-Erik Larsson, länsfiskekonsulent på Länsstyrelsen i Östergötland.

Nu har bolaget utrett hur många målarmusslor det var som miste livet vid incidenten i slutet av september. I rapporten går följande att läsa:

"Förutom äldre skal hittades bara en död dammussla. Av musslans utseende att döma hade den troligen dött inom någon av de senaste veckorna. Eftersom det bara var en enda mussla behöver detta inte bero på torrläggningen, det kan lika gärna varit en mussla som dött av naturliga orsaker".

I ett mejl till Corren säger Mile Elez, divisionschef för energi på Tekniska verken, så här:

– Jag vill poängtera att detta är inget försvar av det som har hänt. Händelsen är lika olyckligt oavsett den här rapporten.

Carolina Häggkvist

LINKÖPING

Östgöta Correspondenten
Fredag 7 november 2014

Dramatisk minskning. Kronärtsblåvingen existerar endast på gränsen mellan Åtvidaberg, Valdemarsvik och Västervik. Foto Tommy Karlsson

Räddningsinsats. Ett hundratal sötvedelplanter har planterats ut på en lämplig plats i Hannäs för att gynna kronärtsblåvingen.

Livsviktig växt. En bilkoffert kommer lastad med pluggplanter av sötvedel, som kronärtsblåvingens larver lever av.

Sötvedel kan rädda fjäril

ÅTVIDABERG

Kronärtsblåvinge är en så starkt hotad fjäril att det krävs extraordinära åtgärder för att få den att överleva.

Det svenska ansvaret hänger på Östergötland och Kalmar län. Det är bara i gränstrakterna mellan Åtvidaberg, Valdemarsvik och Västervik som det finns små spillror kvar av fjärilen.

– Trots att vi har jobbat mycket med skötselåtgärder under flera år har fjärilen fortsatt att minska. Vi har nu kommit till en punkt där vi måste ta till utplantering av både värdväxt och fjäril för att den inte ska dö ut från landet, säger Tommy Karlsson, biolog på länsstyrelsen i Östergötland.

Han håller i det nationella åtgärdsprogrammet för kronärtsblåvinge, som skulle ha avslutats 2013. Men fjärilen hör fortfarande till en av landets mest hotade arter, så Naturvårdsverket har beslutat att arbetet ska fortsätta i ytterligare fem år.

Under oktober gjordes en något spektakulär specialinsats. Fjärilens larver är helt beroende av att livnära sig på sötvedel, en storväxt ört med långa stjälkar med glesa blad och som blommar med gulgröna klasar i juni–juli. Med

640 planter i bagaget planterades denna värdväxt ut på platser som borde vara lämpliga för kronärtsblåvinge. Enda säkra lokalerna i Östergötland är sydvända sluttningar intill Vindommen i trakten av Hannäs i Åtvidabergs kommun. Här planterades nu ett hundratal sötvedelplanter. Fjärilen finns även i Tryserum i Valdemarsviks kommun, men där

”Vi måste ta till utplantering av både värdväxt och fjäril för att den inte ska dö ut från landet.

Tommy Karlsson,
länsstyrelsen

gjordes inga utplanteringar.

– Sötvedel växer i stora delar av södra Sverige så det är inte växtens förekomst som begränsar fjärilens utbredning. Däremot finns det inte tillräckligt med stora bestånd och det saknas ett nätverk av rika sötvedelsbestånd inom flyggavstånd för fjärilen, säger Tommy Karlsson.

Syftet med utplantering av sötvedel är att skapa rika lokaler i närheten av varandra. Då kronärtsblåvinge är en värmekrävande fjäril måste man välja öppna och solbelysta sluttningar i lå. Den har haft svårt att sprida sig även till närliggande lokaler som restaurerats för att passa den.

Det totala antalet i de båda länen handlar om cirka 500 flygande fjärilar per säsong.

– Det är oerhört litet för att vara en fjärilsart. Till sommaren planerar vi därför att flytta kronärtsblåvingar till den plats i Hannäs där vi nu har planterat ut sötvedel, precis som man gjort i Kalmar län där mindre flyttförsök slagit väl ut, säger Tommy Karlsson.

På lokaler som gynnar kronärtsblåvingen lever flera andra hotade arter som är knutna till varma torra marker. Åtgärder som röjning, slätter och bete i anpassad omfattning gynnar därför även sandödlia, trumgräshoppa, bergscikada plus ett antal rödlistade bin och fjärilar.

Birgitta Pettersson

013-28 02 19

birgitta.pettersson@correns.se

Vinst går tillbaka till barnen

Länstidningen i Åtvidaberg 2014-11-28

Gruppbild med den aktuella dagens förskolebarn och förskollärarna Ulrika Svensson och Marlén Svahn. Som flest är det 13 barn i förskolegruppen och personalen tycker inte det är några problem att hinna ägna sig åt alla.

Text och bild: KLAS-GÖRAN WENNERSTRÖM

På en höjd med utsikt mot Hannäs kyrkby och kyrkan ligger Fredriksbergs gamla skola numera privatägd förskola och fritidshem. Förskolan och fritidshemmet drivs av en föräldraförening utan direkt vinstintresse, men om vinst uppstår går den tillbaka till verksamheten.

Det lyser varmt och välkomnande i den gamla skolbyggnaden där Ulrika Svensson möter upp. Vi går in i den stora salen som en gång varit klassrum. I salen sitter de flesta barnen runt ett stort bord tillsammans med Marlén Svahn och hon berättar att de ägnar sig åt en matematiklektion. Under tiden som de sysslar med matematik ska Ulrika berätta om verksamheten.

– **Verksamheten, som** har funnits sedan 1999, drivs av en föräldraförening som låter eventuell vinst gå tillbaka till verksamheten, berättar Ulrika. Senast det blev ett överskott skaffade man nya lekattiraljer till lekplatsen utanför skolbyggnaden. Nuvarande lokaler är de tredje sedan starten, första tiden disponerades några små lägenheter i ett radhusområde för att därefter flytta till Fredriksberg och då till ett hus i närheten. Friskolan fanns i nuvarande lokaler. För några år sedan upphörde friskolan, främst på grund av ett vikande elevunderlag och förskolan och fritidshemmet kunde flytta in där de är idag.

Återvändande hem för att starta eget

Länstidningen i Åtvidaberg 2014-12-05

Emil Bengtsson kom tillbaka till hemtrakten och startade egen svets- och smidesverkstad.

Text och bild: KLAS-GÖRAN WENNERSTRÖM

Emil Bengtsson är en nyetablerad, ung företagare som vågat satsa på en egen verksamhet på landsbygden i Åtvidabergs kommun. Mitt emot Holmbo gamla skola, nuvarande Marias hus, bor hans föräldrar och på deras tomt har han uppfört sin verkstadslokal. Det första verksamhetsåret går mot sitt slut och han är nöjd med utvecklingen.

Emil Bengtsson föddes 1982 när familjen bodde på arrendegården Bergsjö som ingår i Baroniet Adelswärd och är belägen mellan Kvistrum och Falerum. Emil gick sina första sex år av grundskolan i den numera nedlagda skolan i Falerum och gick sedan de tre högstadienären på Alléskolan i Åtvidaberg. När grundskolan var klar hade Emil bestämt sig, han skulle börja arbeta och det låg nära till hands att det skulle bli arbete i skog och lantbruk tillsammans med pappa Göran. Denna sysselsättning varade till 2004. Familjen flyttade till Holmbo år 2000, efter att det sista arrendet på Bergsjö gått ut. Nu har Emil och hans trolovade Elin Eriksson skaffat sig ett eget litet hus en bit därifrån, men inte längre bort än att han kunnat förverkliga sin dröm om en egen verkstadslokal, som han fått lov att uppföra på sina föräldrars tomt.

Östgöta Correspondenten Lördag 20 december 2014

Dagens ros till alla Falerumsbor som upplyser vår färdväg under den mörka årstiden med alla mysiga belysningar. Bengt och Sonja